

Βρώμικα παιγνίδια με τα τοξικά

Το πρόσφατο συμβάν με τα τοξικά χημικά που έφθασαν στην Αλβανία από την Γερμανία προστίθεται στην αλυσσίδα πολλών άλλων που έμειναν κρυφά ή άλλων που ανακαλύφθηκαν τυχαία.

Οι τοξικές και επικίνδυνες ουσίες μέσα από παραπλανητικές διαδρομές και με πλαστά έγγραφα φθάνουν τελικά σε χώρες όπου η ανέχεια αλλά και η έλλειψη μηχανισμών ελέγχου μειώνει τις αντιστάσεις τους στο να τις δεχθούν στο έδαφός τους.

Η ασάφεια αλλά και η κρίση που επικρατεί εδώ και καιρό σε μεγάλο μέρος των Βαλκανίων βοηθάει κάποιους να διακινούν ανενόχλητοι τον θάνατο.

Η Διεθνής Κοινότητα έχει προσπαθήσει να θωρακισθεί από την παράνομη διακίνηση των επικινδύνων απο-

βλήτων με την Συνθήκη της Βασιλείας (Μάρτιος 1989) η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 5 Μαΐου του 1992 και από τις 18/01/93, 39 χώρες την κύρωσαν ή την αποδέχθηκαν ενώ τόσο η ΕΟΚ όσο και οι ΗΠΑ δεσμεύθηκαν να την κυρώσουν σύντομα. Η ύπαρξη συμβάσεων ωστόσο δεν μοιάζει να πτοεί τα οργανωμένα συμφέροντα που κινούνται στο λυκόφως κατά πως τα βολεύει.

Λύσεις στο πρόβλημα υπάρχουν και οι χώρες πρέπει να κινηθούν προς την κατεύθυνση της ελαχιστοποίησης των ποσοτήτων των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων, της αντικατάστασης τους με άλλες μη τοξικές γεγονότα που προϋποθέτει έρευνα και ενασχόληση με το θέμα.

Αυτό σημαίνει αλλαγές σε διαδικασίες

(συν. σελ. 4)

Ημερίδα του ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΣ
“Τα βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης”.
Τετάρτη 19 Ιανουαρίου 1994, 9:30 πμ.
Αίθουσα Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ,
Καραγεώργη Σερβίας 4, 5ος όροφος

*Η ΔΡΑΣΗ
εύχεται σε
όλους τους
αναγνώ-
στες της ει-
ρηνικό, ευ-
τυχές και
δημιουργι-
κό το 1994.*

Βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης

Ο εφιάλτης καραδοκεί

Αν τα στοιχεία της φύσης όπως για παράδειγμα η βροχή - συνεπικουρούντων και των φαύλων καταστάσεων - οδηγούν σε καταποντισμούς την πόλη, φανταστείτε τι θα μπορούσε να συμβεί αν -δη μη γένοιτο συνέβαινε κάτι το απρόβλεπτο στο Θριάσιο όπου οι δραστηριότητες που συντελούνται εκεί συγκεντρώνουν γύρω στα 10 εκατομύρια τόνων υγρών και αερίων καυσίμων. Προ πάντων αν πάρει κανείς υπ'όψη του ότι την τελευταία πενταετία εκτός από το ατύχημα της ΠΕΤΡΟΛΑ σημειώθηκαν τρεις διαρροές, έξι πυρκαγιές, μία έκρηξη και μία πτώση αερο-

πλάνου σε οικισμό, συμβάντα που εν δυνάμει μπορούν να τινάξουν την περιοχή στον αέρα.

Τα ερωτήματα προς την Πολιτεία την αποκλειστικά υπεύθυνη κατά τη γνώμη μας για την προστασία του πολίτη από τέτοιους κινδύνους, είναι αν και κατά πόσο έχει δημιουργήσει τις υποδομές ελέγχου αλλά και κατά πόσο έχει προχωρήσει στην εκπόνηση σχεδίων εκτάκτου ανάγκης για καταστάσεις που θα μπορούσαν να προκύψουν από το απευκτέο. Αν οι εργαζόμενοι και οι κάτοικοι της γύρω περιοχής έχουν ενημερωθεί για το τι θα κάνουν σε

(συν. σελ. 4)

Η νομοθεσία για την Υ&ΑΕ σε εικόνες

Π.Δ. 1073/1981, άρθρο 2: Προ της ενάρξεως εκσκαφών πρέπει να ερευνάται, με τη συνεργασία των αρμόδιων φορέων, η ύπαρξης και η θέσης εις τον χώρον του εργοταξίου, δικτύων ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνου, φωταερίου, υδατος κλπ. και να γίνεται η κατά περίπτωσιν απαιτούμενη απομόνωσης ή μεταφορά των. Με όλα λόγια οι τεχνίτες πριν αρχίσουν εργασίες εκσκαφών πρέπει να εφοδιάζονται με σχέδια που να δείχνουν τις θέσεις των υπογείων δικτύων της ΔΕΗ.

Ν. 1568/1985, άρθρο 26 παρ. 3: Πρέπει να ελέγχεται η συγκέντρωση (ή η ένταση) των παραγόντων στους χώρους εργασίας, πριν αρχίσει η λεπτουργία μηχανών ή εγκαταστάσων και σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά την διάρκεια της λεπτουργίας τους. Δηλαδή ειδικοί τεχνίτες εκ των προτέρων πρέπει να ανιχνεύουν με συσκευή ανίχνευσης αερίων, εάν υπάρχουν κίνδυνοι δηλητηρίασης ή έκρηξης.

ΦΩΤΙΣΜΟΣ

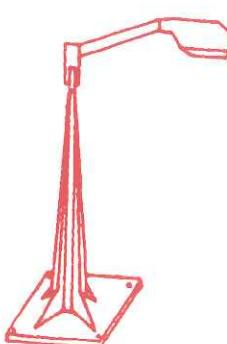
Η επάρκεια του φωτισμού, φυσικού ή τεχνητού, ενός χώρου εργασίας έχει μεγάλη σημασία από πολλές απόψεις.

Οσο "λεπτότερη" είναι η εκτελούμενη εργασία τόσο περισσότερος πρέπει να είναι και ο φωτισμός.

Η ανεπάρκεια φωτισμού προκαλεί οπτική κόπωση με δυσμενή επίδραση, εκτός από την δραστηριότητα και στην ψυχική διάθεση και την απόδοση του προσωπικού. Είναι φανερό ακόμα ότι ανεπάρκεια φωτισμού σε μονάδες όπου εκτελούνται χειρισμοί και σε χώρους πρόσβασης είναι δυνατόν να γίνει αιτία ατυχημάτων. Υπάρχουν "κριτήρια" που καθορίζουν ελάχιστα επίπεδα φωτισμού χώρων ανάλογα με το είδος της εργασίας που εκτελείται σ' αυτούς. Ενδεικτικά παρατίθενται μερικά παρόμοια κριτήρια κατά γενικές κατηγορίες εργασίας:

Ελάχιστος απαιτούμενος φωσμός ανά είδος εργασίας και χώρου

- Ιματιοφυλάκια: 100 lux.
- Αποθήκες - εργασίες χονδροειδείς: 200 lux.
- Συνήθεις εργασίες με μέτριες λεπτομέρειες (π.χ. γενικά γραφεία, μηχ. κατεργασία ξύλου, γενική συναρμολόγηση): 400 lux.

- Αρκετά ακριβείς και λεπτομερείς εργασίες (π.χ. ιματισμός, κοπή-ραφή, σχεδιαστήρια): 600 lux.
- Ακριβείς, παρατεταμένες, λεπτομερείς εργασίες (π.χ. ράψιμο στο χέρι, ύφανση μετάξης - συνθετικών): 900 lux.
- Πολύ ακριβείς παρατεταμένες και λεπτομερείς εργασίες (π.χ. θηλιές καλτσών, μικρομετρήσεις, κοπή διαμαντιών): 1200-1300 lux.
- Εξαιρετικά ακριβείς και λεπτομερείς εργασίες (π.χ. ωρολογοποιία, επιθεώρηση πολύ λεπτών οργάνων): 2000-3000 lux.

Π.Δ. 95/1978, άρθρο 10: Οι συγκολλητές πρέπει να εφοδιάζωνται παρά του εργοδότου δια καταλήλων στολών εργασίας, δερμάτινης εμπροσθέλλας, προστατευτικών εγχρώμων και αθραύστων διοπτρών κ.ά. Ειδικώς εις ηλεκτροσυγκολλήσεις να χρησιμοποιήται ειδική προσωπίδα απορροφητικών της ακτινοβολίας.

Συνάντηση της Διοίκησης του ΕΚΑ με τον Υπουργό Περιβάλλοντος κ. Κ. Λαλιώτη

Στην συνάντηση τέθηκαν υπ'όψη του υπουργού τα αιτήματα των εργαζομένων που άπονται των αρμοδιοτήτων του ΥΠΕΧΩΔΕ, διάστημα:

1. Η συμμετοχή των φορέων των εργαζομένων στην προεργασία και δια-

μόρφωση των όποιων ρυθμίσεων για το περιβάλλον προκειμένου να αποτυπώνεται σ' αυτές η κοινωνική διάσταση.

2. Η διαμόρφωση πολιτικών για το περιβάλλον μπορούν και πρέπει να πάρουν υπ'όψη τις δυνα-

τότητες που δημιουργεί το φάσμα των δραστηριοτήτων που αφορούν στο περιβάλλον σε σχέση με την απασχόληση.

3. Η ενεργοποίηση του θεσμικού πλαισίου για το περιβάλλον (Ν.1650/86), η άρση του κατακερματισμού των αρμοδιοτήτων ανάμεσα σε υπηρεσίες, η δημιουργία προϋποθέσεων αποτελεσματικού ελέγχου των περιβαλλοντικών όρων όπου αυτοί επιβάλλονται, η σύσταση αποτελεσματικών υπηρεσιών περιβάλλοντος.

4. Η σύνταξη Εθνικού Κτηματολόγιου.

5. Η συνεργασία του ΥΠΕΧΩΔΕ με τα συνδικάτα

σε θέματα ενημέρωσης για δραστηριότητες που αφορούν στο περιβάλλον όπως για παράδειγμα η ανακύκλωση κλπ.

Συμπερασματικά ζητήσαμε να λειτουργήσουν οι θεσμοί, να δημιουργηθούν οι αναγκαίες υποδομές για την ευόδωση των πολιτικών για το περιβάλλον και να διασφαλισθούν οι προϋποθέσεις συμμετοχής των εργαζομένων στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων. Είναι όλωστε γνωστό ότι η όποια πολιτική για το περιβάλλον δεν παίρνει υπ'όψη τον πολίτη, είναι καταδικασμένη να αποτύχει στην πράξη.

Περιβαλλοντική νομοθεσία

Παρόλο που έχει επιτευχθεί ένας βαθμός εναρμόνισης της νομοθεσίας στην Κοινότητα, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές στους κανονισμούς που αφορούν στο περιβάλλον, από χώρα σε χώρα. Οι διακυμάνσεις, στο βαθμό κατά τρία οποία η κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία ισχύει στους εθνικούς νόμους και εφαρμόζεται στην πράξη είναι σημαντική πηγή των διαφορών αυτών.

Ο αριθμός των εθνικών νόμων που δεν είναι σύμφωνοι με την κοινοτική νομοθεσία παραμένει υψηλός. Η εφαρμογή των νόμων φαίνεται ότι δεν είναι επαρκής αν κρίνουμε από τον αριθμό των καταγγελιών για τη μη προσαργογή σε οδηγίες που αφορούν στο περιβάλλον.

Οι καταγγελίες αυτές ανέρχονται σε 17 για την περίοδο 1982-1984, 352 για την περίοδο 1985-1987 και σε 1141 για το 1988-1990, (Παράρτημα της 8ης Επίσαιας Εκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις παραβάσεις).

Παρόλα αυτά δύναται νομοθεσία είναι μόνο ένα εργαλείο με το οποίο οι περιβαλλοντικές πιέσεις μπορούν να επηρεαστούν θετικά. Άλλοι τρόποι είναι: η παροχή εκπαίδευσης, δημοσιότητας και κατάρτισης, η δημιουργία αξιόπιστων πληροφοριών και δεδομένων, οικονομικά και φορολογικά κίνητρα και αντι-κίνητρα (πχ. χαμηλότερα τέλη για αμόλυβδη βενζίνη), μηχανισμοί χρηματοοικονομικής στήριξης, σχεδιασμός χρήσεων της γης, καθιέρωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις άλλες πολιτικές.

σία είναι μόνο ένα εργαλείο με το οποίο οι περιβαλλοντικές πιέσεις μπορούν να επηρεαστούν θετικά.

Άλλοι τρόποι είναι: η παροχή εκπαίδευσης, δημοσιότητας και κατάρτισης, η δημιουργία αξιόπιστων πληροφοριών και δεδομένων, οικονομικά και φορολογικά κίνητρα και αντι-κίνητρα (πχ. χαμηλότερα τέλη για αμόλυβδη βενζίνη), μηχανισμοί χρηματοοικονομικής στήριξης, σχεδιασμός χρήσεων της γης, καθιέρωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις άλλες πολιτικές.

Παράκτια ύδατα και θάλασσες

Οι επιπτώσεις της θαλάσσιας ρύπανσης εκδηλώνονται πολλές φορές εξαιρετικά απομακρυσμένα από την πηγή της. Εκτιμήθηκε

ένα τέταρτο προέρχεται από θαλάσσιες πηγές. Ο μελλοντικός έλεχγος της ρύπανσης στο θαλάσσιο περιβάλλον της Ευρωπαϊ-

ότι λίγο λιγότεροι από τους μισούς θαλάσσιους ρύπους προέρχονται από χερσαίες πηγές, είτε απ' ευθείας από εκροές στη θάλασσα ή μέσω ποταμών.

Το ένα τρίτο περίπου είναι από ατμοσφαιρικές πηγές και μόλις λιγότερο από

κής Ενωσης θα εξαρτηθεί επομένως κατ' αρχήν από τα μέτρα που θα ληφθούν για τον έλεγχο των χερσαίων πηγών ρύπανσης, που τείνουν να συγκεντρώνονται στις παράκτιες περιοχές. Οι κυριότερες

(συν. σελ. 4)

Εκδόσεις του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας

Telecommunications services: Negotiating structural and technological change

Brian Bolton et al, 1993.

Unemployment and labour market flexibility: Italy

Loretta de Luca and Michele Bruni, 1993.

The use of lasers in the workplace: A practical guide.

Occupational Safety and Health Series, No. 68, 1993.

Year Book of Labour Statistics, 1993

52nd issue, 1993.

Health is our right!

Trade unions and environment.

Video and guide, 1992.

Για πληροφορίες : International Labour Office Publications, CH-1211 Geneva 22, Switzerland.

Βρώμικα παιγνίδια με τα τοξικά

(συν. από σελ. 1)

παραγωγής, σημαίνει σε τελευταία ανάλυση αναθεώρηση των πτυχών εκείνων της ανάπτυξης που έρχονται σε αντίθεση με την φέρουσα ικονότητα του περιβάλλοντος και απειλούν την δημόσια υγεία. Πρέπει ακόμα να υπάρξει δεσμευση για την αδρανοποίηση τους στην πηγή από τους ίδιους που τις παράγουν οι οποίοι έχουν και την απαιτούμενη τεχνογνωσία να το πράξουν.

Και αν τα πιο πάνω ηχούν μαξιμαλιστικά και μακρινά - αν και τα περιθώρια έχουν στενέψει - αυτό διόλου δεν σημαίνει ότι μέχρι τότε πρέπει να επιτρέψουμε την "καμοροποίηση" της διαχείρισης των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων από τους αδίστακτους.

Βιομηχανικά ατυχήματα

(συν. από σελ. 1)

περίπτωση κινδύνου, ποιοί και πως θα συντονίσουν την όλη προσπάθεια.

Επειδή είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ότι οι απαντήσεις στα πιο πάνω ερωτήματα δεν μπορούν προς το παρόν να είναι πειστικές, κάνουμε έκκληση στην Πολιτεία να επιληφθεί το ταχύτερο δυνατόν πριν θρηνήσουμε θύματα.

Παράκτια ύδατα και θάλασσες

(συν. από σελ. 3)

πηγές προβλημάτων είναι:

- τα λιπάσματα (νιτρικά και φωσφορικά άλατα) από την εντατική χρήση λιπασμάτων, που προκαλούν πολύ μεγάλη αύξηση των μαζών των φυκών, μείωση του οξυγόνου, μαζική καταστροφή της θαλάσσιας ζωής και μείωση του τουρισμού.

- Η ελλειψη εγκαταστάσεων επεξεργασίας των λυμάτων, κυρίως, αλλά όχι μόνο στη Μεσόγειο, όπου είναι εντελώς ακατάλληλες για να ανταποκριθούν στα 100 εκατ. τουριστών κατά τη θερινή περίοδο.

- Τα βαρέα μέταλλα και οι οργανικές ενώσεις από βιομηχανικές πηγές.

Οι άμεσες θαλάσσιες πηγές ρύπανσης (καταβύθιση, αποτέφρωση, θαλάσσιες απορρίψεις κλπ) αντιμετωπίσθηκαν από διεθνείς συμφωνίες κατά τη δεκαετία του '70 με αποτέλεσμα τη μείωση τους, από τότε και με ταχύτερο ρυθμό από τα μέσα της δεκαετίας του '80.

Στη Βόρεια Θάλασσα, για παράδειγμα οι όγκοι αποτεφρωμένων απορριμάτων που ρίπονται στη θάλασσα μειώθηκαν από 113.000 τόνοι που ήταν το 1986 σε 96.000 τόνους το 1988 και οι χώρες της Βόρειας Θάλασσας συμφώνησαν να σταματήσουν εντελώς αυτή τη διαδικασία έως το τέλος του 1991.

Στη Μεσόγειο, διαρέουν από απορρίψεις, εικρροές, εκχειλίσεις και ατυχήματα περίπου 1 εκατ. τόνοι πετρελαίου το χρόνο και είναι μάλλον απίθανο να μειωθούν πολύ δεδομένων των προβλημάτων ελέγχου.

Η θαλάσσια ρύπανση από ατμοσφαιρικές πηγές, κυρίως η ρύπανση από βαρέα μέταλλα και συνθετικές οργανικές ενώσεις, είναι σημαντική αλλά διαχέεται ευρέως και θα ακολουθήσει τα πρότυπα των γενικών τάσεων ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Από τις θαλάσσες που περιβάλλουν την Κοινότητα, η Μεσόγειος αντιμετωπίζει τα μεγαλύτερα και δυσκολότερα προβλήματα. Περιτριγυρίζεται από μειονεκτικές περιφέρειες στη βόρεια πλευρά και από χώρες στη νότια πλευρά που δεν είναι σε θέση να χορηματοδοτήσουν την προστασία του περιβάλλοντος. Δεσμεύεται από λιγότερες διεθνείς συμφωνίες για τον έλεγχο της ρύπανσης και έχει το μεγάλο πλεονέκτημα να είναι μια σχεδόν εξ ολοκλήρου κλειστή θάλασσα, όπου τα ποσοστά εισροών υδάτων είναι πολύ χαληλότερα εκείνων που ισχύουν για τις άλλες θαλάσσες γύρω από την Κοινότητα.

Αυτό καταδεικνύει την ανάγκη για εντατικοποίηση των περιβαλλοντικών επενδύσεων στην περιοχή αυτή, όπως εισηγούνται προγράμματα σαν το ENVIREG και το MEDSPA, αλλά επίσης και την ανάγκη για αποτελεσματική νομοθεσία και εφαρμογή χωροταξικών ρυθμίσεων και εκπαιδευτικών μέτρων για να αντιμετωπισθούν τα οξυμένα προβλήματα.

Την "ΑΡΑΣΗ" επιψελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος και Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας.

Υπεύθυνος για την Διοίκηση του ΕΚΑ : Χρήστος Πολυζωγόπουλος.

Διάθεση : ΕΚΑ, Γ' Σεπτεμβρίου 48B', 104 33 ΑΘΗΝΑ. ☎ 8836917, 8841818. FAX : 8839271.

Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου, με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.